TRAFIKVERKET

JANUARI 2022

OSTLÄNKEN – En del av nya stambanor

Nu bjuder vi in till samråd för Ostlänken, sträckan Sjösa–Skavsta

Ostlänken är en ny 16 mil dubbelspårig järnväg mellan Järna och Linköping och en del av nya stambanor i Sverige. Sträckan Sjösa–Skavsta i Nyköpings kommun är en av flera delsträckor som ingår i projektet. Nu presenterar vi hur långt vi kommit i arbetet och hur du har möjlighet att påverka.

Vi samråder om järnvägens utformning, tillhörande markanspråk och miljökonsekvenser, samt de vattenverksamheter som uppkommer i samband med byggnationen av järnvägen. Detta görs inom två separata samrådsprocesser och du kan läsa kortfattat om båda processerna i det här informationsbladet.

Samråd innebär att Trafikverket tar kontakt och för dialog med berörda fastighetsägare och närboende, myndigheter, organisationer och allmänheten för att få in synpunkter på våra förslag. Förslagen presenteras i det vi kallar för samrådshandlingar. Det är viktigt att tänka på att handlingarna inte är ett färdigt planförslag. Markanspråket som redovisas är preliminärt och utredningar som återstår samt inkomna synpunkter kan innebära vissa justeringar.

Under perioden 21 januari–2 mars 2022 har du möjlighet att lämna synpunkter och det kan du göra på olika sätt. Även om det tar många år från det att vår planering börjar till dess att bygget startar ska du inte vänta med att säga vad du tycker. Dina synpunkter är viktiga för vårt fortsatta arbete.

Med vänlig hälsning,
Jonas Nimfelt, projektledare Nyköping Ostlänken

Karta över Ostlänkens dragning. Markerad ruta visar sträckan Sjösa–Skavsta i Nyköping. Kartan är inte detaljerad och skalenlig.

SAMRÅDSHANDLINGAR

På vår webbplats kan du ta del av samrådshandlingarna digitalt:
trafikverket.se/samradsjosaskavsta

Handlingarna finns också samlade i pärmar på följande platser:
Nyköpings stadshus – Stora Torget, Nyköping
Nyköpings stadsbibliotek – Hospitalsgatan 4, Nyköping

DET HÄR ÄR HANDLINGARNA VI SAMRÅDER OM:

Förslag på plankartor visar järnvägens preliminära markanspråk, både permanent och tillfälligt under byggtiden.

Förslag på illustrationskartor visar den tänkta anläggningen när den är klar.

Förslag på profilkartor illustrerar järnvägens tänkta placering i höjdled.

Planbeskrivning för samråd beskriver järnvägens planerade utformning och sammanfattar dess förväntade miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning för samråd beskriver järnvägens förväntade miljöpåverkan.

PM Förslag till spårlinje – samlad bedömning beskriver motiven till vald spårlinje och dess måluppfyllnad.

Bullerutbredningskartor visar järnvägens förväntade bullerpåverkan.

Samrådsunderlag vattenverksamhet beskriver planerad vattenverksamhet på sträckan och dess miljöbedömning.

Du kan även ta del av ett omfattande, kompletterande material som underlättar förståelsen av järnvägsplanen, till exempel temakartor för olika miljöaspekter och underlagsrapporter som landskapsanalys, kulturarvsanalys och naturvärdesinventering.

DIGITALT SAMRÅD

Detta är ett digitalt samråd. Det innebär att du hittar informationen som rör samrådet via vår webbplats: **trafikverket.se/samradsjosaskavsta.** På webbplatsen kan du bland annat ta del av samrådshandlingarna och lämna synpunkter. Där finns också en interaktiv karta och animerad film som visar förslag på järnvägens sträckning.

Hitta till vår webbplats genom att läsa av QR-koden till höger med kameran i din mobiltelefon.

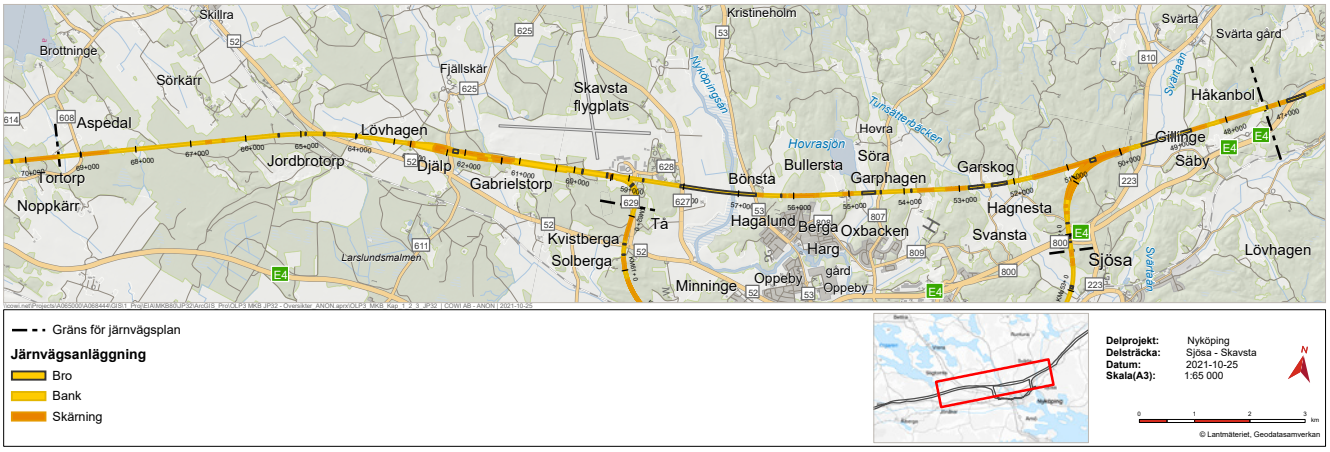

Karta över järnvägens utformning på sträckan mellan Sjösa och Skavsta. Kartan är preliminär och inte detaljerad eller skalenlig.

Förslag till järnvägens utformning

Sträckan mellan Sjösa och Skavsta utgörs av cirka 22 kilometer lång stambana samt anslutningar mellan stambanan och bibanan. På sträckan planeras också ett resecentrum vid Skavsta flygplats. Stor vikt har lagts på att minimera intrång och negativa konsekvenser i skyddsvärda områden.

Över Svärtaåns dalgång, går järnvägen på en cirka 900 meter lång bro. Järnvägen går i högt läge för att minimera påverkan på området samt ge bättre förutsättningar för brukande av jordbruksmark. Väg 223 passerar under denna bro.

Vid Hagnesta bergtäkt förgrenas stambanan och bibanan. Bibanan fortsätter över E4 och vidare mot Nyköpings tätort. Den fortsatta sträckningen av bibanan ingår i den angränsande sträckan Bibana Nyköping.

Stambanan fortsätter på bro över Tunsättersbäcken och går därefter genom Bullersta och norr om bebyggelsen i Oxbacken och Hagalund. Järnvägens placering är med hänsyn till både rekreationsintressena runt Hovrasjön och bebyggelseområdena i söder. Här byggs passager för att människor och djur ska kunna korsa järnvägen.

Över Nyköpingsåns dalgång går järnvägen på en hög, cirka 1400 meter lång bro. Både väg 53 och väg 627 passerar under bron. Den långa järnvägsbron gestaltas med ambition om att bevara landskapsbilden och minimera påverkan på Nyköpingsåns riksintressen och den kulturhistoriska miljön i området.

Vid Skavsta flygplats planeras ett framtida resecentrum nära terminalbyggnaden för smidiga byten mellan tåg, buss och flyg. Skavsta resecentrum är planerat att trafikeras av regionaltågen som kör på bibanan. Plattformen nås via en gångbro som spänner över järnvägen och på respektive sida av spåren byggs entréhus.

Väg 629 läggs om i en ny sträckning och går på vägbro för att nå flygplatsen. Vid resecentrum går bibanans och stambanans spår parallellt och öster om resecentrum viker bibanan av söderut för att fortsätta mot Nyköpings tätort.

Bibanan ansluter till stambanan väster om flygplatsen vilket påverkar väg 625. Därför behöver vägen ledas om på den norra sidan av järnvägsanläggningen fram till den nya vägbron för väg 629.

Längre västerut går järnvägen på bro över väg 52 och den befintliga järnvägen TGOJ-banan. Järnvägen går sedan över skogsområdet vid Stigtomtamalmen i marknivå och anläggningen är placerad med hänsyn till att undvika påverkan på jordbruksmark.

Den sista delen av sträckan går spåren lågt och passerar under väg 608 vid Aspedal innan den angränsande sträckan Skavsta–Stavsjö tar vid.

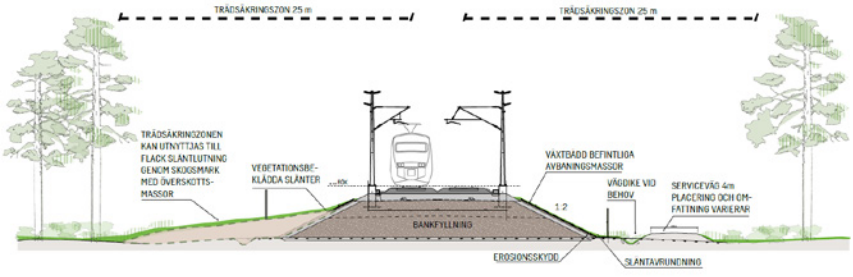

Illustration av järnvägen på bank genom landskapet.

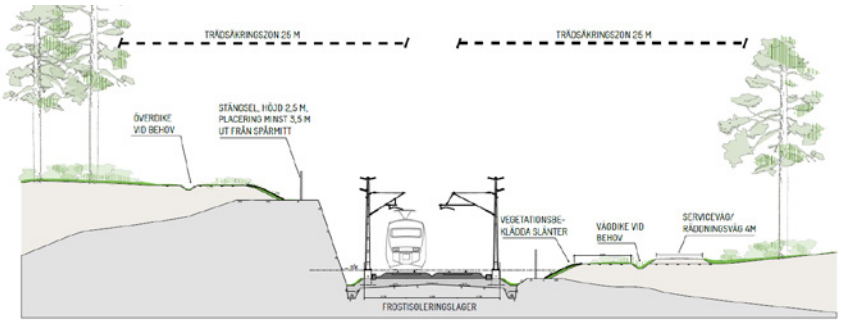

Illustration av järnvägen i skärning genom landskapet.

BAKGRUND

Regeringen beslutade den 16 april 2015 med stöd av 17 kap. 3 § miljöbalken att tillåtligheten av Ostlänken ska prövas enligt 17 kap. miljöbalken. Den 7 juni 2018 fattade regeringen beslut om tillåtlighet enligt 17 kap. miljöbalken. Beslutet innebär att Trafikverket har tillåtlighet att bygga Ostlänken inom en särskild korridor längs sträckan. Tillåtligheten är förenad med elva villkor som ska beaktas vid fortsatt projektering och kommande prövningar.

Samråd har tidigare genomförts under förstudien år 2001–2003 och under järnvägsutredningen år 2004–2010. Under järnvägsplaneprocessen hölls år 2017 samråd gällande Ostlänkens sträckning för sträckan Sjösa-Skavsta.

Utöver samråd med allmänheten har vi haft enskilda samråd med de fastighetsägare som bedöms bli särskilt berörda. Samråd sker även kontinuerligt med länsstyrelsen och berörda kommuner kring de frågor som uppstår under projekteringens gång.

Planens miljökonsekvens-beskrivning och process

Parallellt med planering och utformning av järnvägens utreder vi påverkan på miljön. Syftet med detta är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande för att minska järnvägens påverkan på miljö och hälsa.

I arbetet ingår att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska ge en samlad bild av projektets miljöeffekter, såväl positiva som negativa. MKB:n är en bilaga till järnvägsplanen och ska godkännas av länsstyrelsen innan järnvägsplanen kan fastställas. Under arbetes gång har vi löpande samråd för att identifiera och förankra vilka miljöfrågor som ska beskrivas i järnvägsplanens MKB. Dina synpunkter är viktiga i vårt arbete.

I samband med planering och projektering av järnvägen har fältundersökningar och inventeringar utförts. Detta för att fördjupa kunskapen om områdets förutsättningar och möjligheter. Även en fördjupad landskapsanalys och en kulturarvsanalys har tagits fram. Många andra aspekter – såsom buller, hydrologiska och geologiska förutsättningar, art- och naturvärdesinventeringar, markintrång och barriäreffekter – har studerats. Utredningarna och analyserna har utförts för att säkerställa att påverkan på miljö och hälsa blir så liten som möjligt. Vår MKB för samråd redovisar de konsekvenser som i dagsläget är kända.

Efter samrådet kommer arbetet med järnvägen att fortsätta. Samrådssynpunkterna redovisas i en samrådsredogörelse där vi beskriver hur vi förhåller oss till de synpunkter som inkommit.

VAD ÄR EN JÄRNVÄGSPLAN

Ett järnvägsprojekt ska planeras enligt en så kallad planläggningsprocess som slutligen leder fram till en järnvägsplan. I planläggningsprocessen utreds var och hur järnvägen ska byggas. Till järnvägsplanen upprättas en miljökonsekvensbeskrivning som redovisar vilka konsekvenser järnvägen får för människor och miljö. En järnvägsplan regleras i lagen om byggande av järnväg.

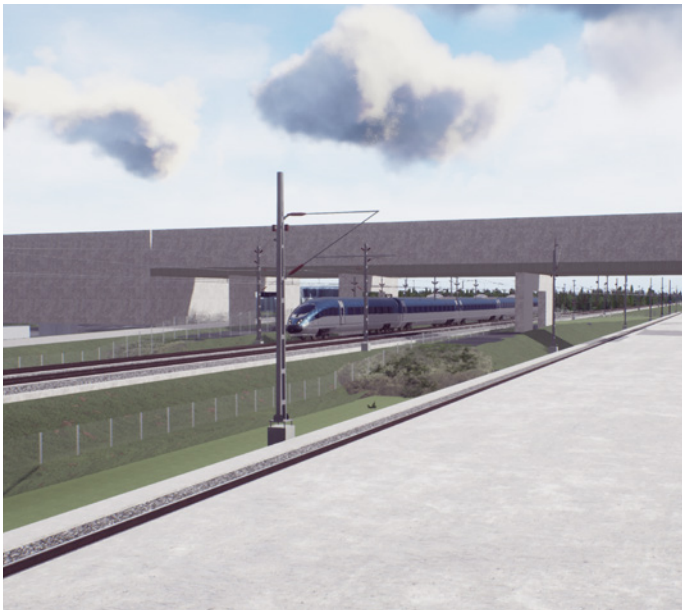

Visualisering av Skavsta resecentrum. Utformningen är preliminär och gestaltningen är ännu inte färdig.

Visualisering av järnvägsbron över Nyköpingsåns dalgång. Utformningen är preliminär och inte detaljerad.

Tidsplan Sjösa–Skavsta

JÄRNVÄGSPLANEPROCESS

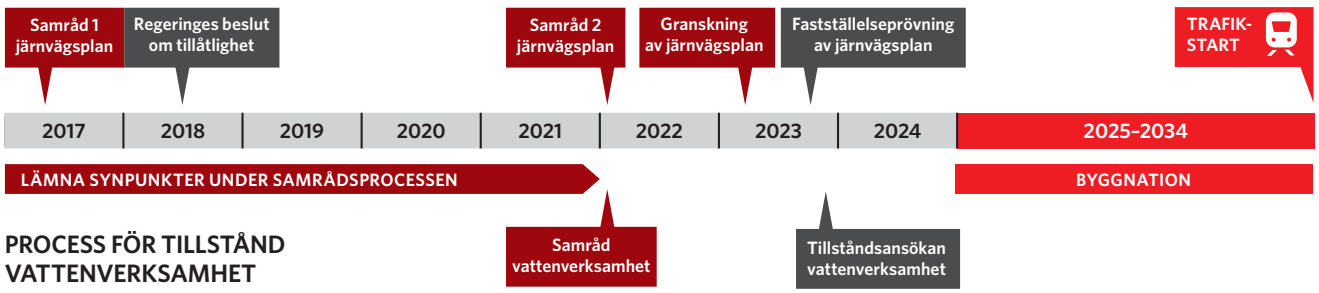

Vi samråder om vattenverksamhet

Järnvägen korsar vattendrag och våtmarker och går på vissa ställen i skärning genom landskapet. Det innebär att vi kommer att utföra arbeten inom vattenområden eller under markytan som påverkar grundvattenmagasinen.

När byggande av järnväg antas påverka vattnet i området, till exempel grundvatten eller vattendrag, behöver vi beskriva hur påverkan sker. Det krävs för att få tillstånd av mark- och miljödomstolen att utöva så kallad vattenverksamhet.

Med vattenområde menas det område intill ett vattendrag eller en våtmark som kan översvämmas vid högsta förutsebara vattenstånd. Arbeten inom vattenområde utgör vattenverksamhet enligt definitionerna i 11 kap. miljöbalken. Planerade vattenverksamheter kan orsaka exempelvis grumling eller förorening av ytvatten men också sänkning av grundvattennivån eller förändrade avrinningsvägar. Detta kan påverka yt- och grundvattenberoende objekt och värden såsom dricksvatten- och energibrunnar, naturvärden och byggnader och andra anläggningar som är grundlagda på sättningskänslig mark.

Nu har vi tagit fram ett samrådsunderlag för vattenverksamhet. Syftet med dokumentet är att beskriva de vattenverksamheter som planeras i samband med projektet och vilken miljöpåverkan de bedöms medföra under bygg- och driftskedet. Samrådet syftar även till att redovisa omfattningen – avgränsningen – av den miljökonsekvensbeskrivning som i nästa steg ska tas fram inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Vi har gjort en preliminär indelning av vilka vattenverksamheter längs sträckan Sjösa–Skavsta som kan påverka yt- och grundvattenberoende objekt. Vi har delat in påverkan i stor, måttlig eller liten beroende på objektens värden.

Bilden visar Svärtaån som järnvägen passerar längs sträckan.

Detta för att kunna prioritera var de mest omfattande utredningsinsatserna bör utföras. Mer om det här kan du läsa om i samrådsunderlaget för vattenverksamhet.

Samrådet är ett tillfälle för dig att lämna synpunkter på järnvägens påverkan på vattenmiljön eller dela med dig av din kunskap om din egen fastighet eller det berörda området. Vi sammanställer och bemöter alla de synpunkter som kommit in i en samrådsredogörelse.

SAMRÅD VATTENVERKSAMHET

Trafikverket genomför avgränsningssamråd enligt 6 kap. 30 § miljöbalken. I avgränsningssamrådet anger vi vår miljöbedömning för respektive planerad vattenverksamhet. Vattenverksamheterna graderas i stor, måttlig eller liten miljöpåverkan. Graderingen utgår från värdet av det objekt som kan påverkas och ligger bland annat till grund för hur omfattande utredningar som behövs. I nästa steg tar vi fram en miljökonsekvensbeskrivning som omfattar samtliga vattenverksamheter inom ramen för järnvägsplanen.

Ytterligare samråd kan komma att genomföras innan vi söker tillstånd för vattenverksamheterna hos mark- och miljödomstolen. Även i samband med domstolsprövningen kommer det att finnas möjlighet att yttra sig för de som är direkt berörda av en vattenverksamhet.

SÅ GER DU SYNPUNKTER

SENAST 2 MARS 2022

Vi tar gärna emot dina synpunkter **senast den 2 mars 2022** för att kunna behandla dem i ett tidigt skede på bästa sätt.

Du kan lämna synpunkter på olika sätt:

WEBB: I vår interaktiva karta eller synpunktsformulär på trafikverket.se/samradsjosaskavsta

E-POST: investeringsprojekt@trafikverket.se

BREV: Trafikverket, Ärendemottagningen, Box 810, 781 28 Borlänge.

Märk e-post eller brev med ärendenummer enligt följande:

- **TRV 2014/72085** för synpunkter gällande järnvägens utformning och förväntade miljökonsekvenser inom ramen för järnvägsplaneprocessen.
- **TRV 2021/16815** för synpunkter gällande vattenverksamhet inom ramen för miljöprövningsprocessen.

TRAFIKVERKET. JANUARI 2021. PRODUKTION:TRAFIKVERKET, FORM OCH EVENT. TRYCK: BRANDFACTORY

Trafikverket, 781 89 Borlänge. Besöksadress: Röda vägen 1
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00.

trafikverket.se